

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Societatea Comercială „Izotrom” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Izotrom” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei împotriva Societății pe Acțiuni „Marsat” și Societății cu Răspundere Limitată „Dro Marsat”, intervenienți accesorii Gheorghe Chiriac și notarul public Ala Pantelev cu privire la recunoașterea nulității absolute a clauzei contractuale, încasarea prețului restant, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 și a deciziei suplimentare din 30 noiembrie 2021 ale Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 2rac-47/2022
NR. PIGD 2-19121555-01-2rac-25022022)

Condițiile de valabilitate a actului juridic civil. Examinarea obiectivă a cauzei de către instanța de apel, care a oferit o motivare suficientă hotărârii sale, dând răspuns și apreciere tuturor argumentelor invocate de părți.

Judecătoria Drochia, sediul Glodeni: jud. I. Cazacu
Curtea de Apel Bălți: jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu,

11 septembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Societatea Comercială „Izoterom” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 iulie 2019, Societatea Comercială „Izoterom” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Izoterom” SRL), Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare” (în continuare SRL „Debitare”), Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Marsat” (în continuare SA „Marsat”) și Societății cu Răspundere Limitată „Dro Marsat” (în continuare SRL „Dro Marsat”), intervenient accesoriu Gheorghe Chiriac cu privire la recunoașterea nulității absolute a clauzei contractuale, încasarea prețului restant, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantii au relatat că, la 11 noiembrie 2015, între SRL „Izoterom”, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat contractul de vânzare – cumpărare, prin care vânzătorul a vândut iar cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 48,8452 % din capitalul social al Întreprinderii Mixte Moldo-Române „DRO Izoterom” SRL (în continuare Î.M.M.R. „DRO Izoterom” S.R.L.), la prețul de cumpărare în mărime de 191674,25 de euro. Contractul de vânzare – cumpărare menționat a fost înregistrat cu nr. 8432 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 20 noiembrie 2015.

3. Conform contractului, în capitolul III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 191674,25 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, când de fapt la contul vânzătorului SRL „Izoterom”, prin virament au fost transferați de către SA „Marsat” doar suma de 106955 de lei românești, ce constituia la moment echivalentul sumei de 23488 de euro. Din cauza că nu au fost achitați toți banii conform contractului, clauza dată este lovită de nulitate absolută.

4. La 11 noiembrie 2015 între SRL „Debitare” în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 4,7143 % din capitalul social al Î.M.M.R. „DRO Izoterom” S.R.L., la prețul de cumpărare în mărime de 18500 de euro. Contractul de vânzare - cumpărare menționat a fost înregistrat la 11 noiembrie 2015 cu nr. 8431 la notarul public Ala Pantelev. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la 20 noiembrie 2015.

5. Conform contractului, în capitolul III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 18500 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, când de fapt, până în prezent, prețul menționat în sumă de 18500 de euro, vânzătorului SRL „Debitare” nu i-a fost achitat. Din cauza că nu au fost achitați banii până la încheierea contractului, clauza dată este lovită de nulitate absolută.

6. La 11 noiembrie 2015 între Valeriu Ceban, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat un contract de vânzare - cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 6,0749 % din capitalul social al Î.M.M.R. „DRO Izoterom” S.R.L., la prețul de cumpărare în mărime de 389770,58 de lei. Contractul de vânzare-cumpărare menționat a fost înregistrat la 11 noiembrie 2015 cu nr. 8430 la notarul public Ala Pantelev. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la 20 noiembrie 2015.

7. Conform contractului, în capitolul III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 389770,58 de lei au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, când de fapt, la contul reclamantului Valeriu Ceban, prin virament au fost transferați de către SA „Marsat” doar suma de 5065 de euro, ce constituia la moment 106354,36 de lei. Din cauza că nu au fost achitați toți banii până la încheierea contractului, clauza dată este lovită de nulitate absolută.

8. Tot la 11 noiembrie 2015 între Dumitru Matei, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat contractul de vânzare - cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 11,9771 % din capitalul social al Î.M.M.R. „DRO Izoterom” S.R.L., la prețul de cumpărare în mărime de 47000 de euro. Contractul sus menționat a fost înregistrat la 11 noiembrie 2015 cu nr. 8429 la notarul public Ala Pantelev. Dreptul de

proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la 20 noiembrie 2015.

9. Conform contractului, în capitolul III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, când de fapt până în prezent, suma de 47000 de euro nu a fost achitată de către cumpărător. Din cauza că nu au fost achitați banii până la încheierea contractului, clauza dată este lovită de nulitate absolută.

10. În context, reclamanții au susținut că SA „Marsat” nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate privind achitarea contravalorii părților sociale cumpărate, încălcând condițiile contractuale, astfel suma restantă care urmează a fi achitată în beneficiul SRL „Izoterom” constituie 168243 de euro, în beneficiul SRL „Debitare” - 18500 de euro, în beneficiul lui Valeriu Ceban - 283416,22 de lei, în beneficiul lui Dumitru Matei - 47000 de euro.

11. Subsecvent, reclamanții au notat că dreptul subiectiv de a cere achitarea banilor pentru părțile sociale vândute este afectat de mențiunea privind achitarea contravalorii părților sociale cumpărate până la momentul semnării contractelor, care are efect suspensiv asupra termenului de prescripție extensivă, care va începe să curgă de la data declarării nulității clauzei contractuale menționate.

12. Având în vedere cele enunțate, SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au solicitat:

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului – care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 191674,25 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Izoterom” și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8432 la notarul public Ala Panteleev, și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul SRL „Izoterom” a sumei restante de 168243 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 113257,5 euro;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului – care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 18500 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Debitare” și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8431 la notarul public Ala Panteleev, și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul SRL „Debitare” a sumei restante de 18500 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 12453,79 de euro;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului - care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă 389770,58 de lei au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat

între Valeriu Ceban și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8430 la notarul public Ala Pantelev, și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban a sumei restante în mărime de 283416,22 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 190789,44 de lei;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului, care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr.8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev, și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban a sumei restante în mărime de 47000 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 31639,37 de euro.

13. La 04 septembrie 2019, SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au depus cerere de corectare a erorii admise în cererea de chemare în judecată, indicând corect „Recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului - care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev, și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Dumitru Matei a sumei restante în mărime de 47000 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 31639,37 de euro (f.d.91, vol. I).

14. Prin încheierea din 13 august 2019, corectată prin încheierea din 04 septembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, a fost admisă parțial cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

S-a aplicat sechestrul pe bunurile mobile și imobile ce-i aparțin SA „Marsat” și SRL „Dro Marsat” în valoarea mărimii acțiunii în suma estimativă de 4865000 de lei, în rest cererea de asigurare a acțiunii a fost respinsă (f.d. 73-74, 95, vol. I).

15. La 13 august 2019, SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu a depus cerere, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv (f.d.79, vol. I).

16. Prin încheierea din 04 septembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, s-a respins cererea privind excepția de tardivitate depusă de SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu (f.d. 97, vol. I).

17. Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu notarul public Ala Pantelev (f.d. 159, vol. I).

18. La 06 decembrie 2019, SA „Marsat”, reprezentată de avocatul Lilia Ababei a depus cerere, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv (f.d.180-183, vol. I).

19. Prin încheierea din 10 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, a fost respinsă cererea privind excepția de tardivitate depusă de SA „Marsat”, reprezentată de avocatul Lilia Ababei (f.d. 184-185, vol. I).

20. La 16 noiembrie 2020, SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu a înaintat cerere, prin care a solicitat schimbarea calității procesuale a copârâtului SRL „Dro Marsat”, din copârât în calitate de intervenient accesoriu (f.d.230-233, vol. I).

21. Prin încheierea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a respins cererea SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu privind schimbarea calității procesuale a copârâtului SRL „Dro Marsat, din copârât în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 234, vol. I).

22. Prin încheierea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a respins cererea SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu cu privire la declinarea competenței și încetarea procesului în temeiul art. 265 lit.a) coroborat cu art. 459 alin. (4) din Codul de procedură civilă, pe motiv că avocatul Grigore Postovanu nu dispune de împuterniciri pentru a înainta astfel de cerere (f.d.241, vol. I).

23. Prin încheierea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, a fost respinsă cererea SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu cu privire la anularea măsurilor asigurătorii aplicate prin încheierea din 13 august 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni (f.d. 244, vol. I).

24. Prin hotărârea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a admis parțial acțiunea depusă de SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu.

S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Izoterom” și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8432 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Debitare” și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8431 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între Valeriu Ceban și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8430 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

S-a menționat că hotărârea servește temei pentru intentarea procedurilor de aducere a părților în poziție inițială.

S-a încasat de la SA „Marsat”, în beneficiul SRL „Izoterom” cheltuielile judiciare în sumă de 50000 de lei.

S-a încasat de la SA „Marsat”, în beneficiul lui Dumitru Matei cheltuielile judiciare în sumă de 25000 de lei.

S-a încasat de la SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban cheltuielile judiciare în sumă de 14226 de lei.

S-a încasat de la SA „Marsat” în beneficiul SRL „Debitare” cheltuielile judiciare în sumă de 18337,36 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins (f.d. 18, 56-63, vol. II).

25. La 16 noiembrie 2020, SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.21-24, Vol.II).

26. La 04 decembrie 2020, SA „Marsat” și SRL „Dro Marsat”, reprezentate de avocatul Grigore Postovanu au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.36-39, Vol.II).

27. La 16 februarie 2021, SA „Marsat” și SRL „Dro Marsat”, reprezentate de avocatul Grigore Postovanu au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, anularea măsurilor asigurătorii asupra patrimoniului SRL „Dro Marsat” și încasarea în beneficiul acesteia a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze (f.d.75-96, Vol.II).

28. La 23 februarie 2021, SA „Marsat”, reprezentată de avocatul Natalia Lepilov și SRL „Dro Marsat” au depus apel motivat, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.99-101, 103-107, Vol.II).

29. Prin decizia din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat SRL „Dro Marsat” și SA „Marsat”, reprezentate de avocatul Grigore Postovanu.

S-a casat integral hotărârea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni și s-a pronunțat o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

S-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea din 13 august 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni (f.d.219, 220-229, vol. II).

30. Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că soluția instanței de fond este eronată, neîntemeiată și neargumentată, cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material.

31. Instanța de apel a statuat că, una din trăsăturile definitorii a consimțământului este exteriorizarea voinței persoanei de a încheia un act juridic. Manifestarea de voință poate fi expresă (directă) atunci când este

manifestată prin mijloace care pot să o aducă nemijlocit la cunoștința terților, sau tacită (indirectă, implicită) când se exteriorizează prin fapte care nu comunică direct voința, dar permit deducerea ei cu certitudine. Cumpărătorul care acceptă verbal sau în scris oferta vânzătorului sau care ridică mâna în cazul vânzării la licitație își exprimă voința expres. În acest context, instanța de apel a reținut că tăcerea în sine ca și inacțiunea nu produce efecte juridice. Prin natura ei, tăcerea nu permite stabilirea voinței persoanei de a săvârși un act juridic. Totuși, în mod excepțional, ținând cont de împrejurările concrete în care s-a produs, tăcerea poate valora ca manifestare de voință. Astfel, tăcerea valorează ca acceptare a unei oferte atunci când legea, practica stabilită între părți sau uzanțele îi conferă această valență.

32. În așa mod, deoarece eficacitatea actului juridic depinde de posibilitatea destinatarului de a lua cunoștință de manifestarea de voință exteriorizată, actul juridic nu poate fi încheiat dacă cel căruiia îi este adresată manifestarea de voință nu o percepe și nu pătrunde în esența ei, și nici alte circumstanțe nu permit deducerea certă și univocă a acesteia.

33. Contractul se consideră încheiat în momentul primirii acceptului de către ofertant. Este de reținut că în ce privește ajungerea acceptării la cunoștința ofertantului, poate exista un decalaj între momentul sosirii acceptării la sediul ofertantului și momentul când acesta ia cunoștință efectiv despre conținutul acceptării. Acest fapt creează premise pentru un abuz din partea ofertantului care poate să pretindă că a luat cunoștință despre acceptare la o dată ulterioară celei la care înștiințarea respectivă a sosit la sediul lui. Pentru a evita asemenea abuzuri, se prezumă că ofertantul cunoaște conținutul acceptării chiar din momentul în care notificarea acceptării a parvenit la sediul lui.

34. Prin urmare, instanța de apel a constatat că, contractele care fac obiectul acțiunii conțin în sine elementele unui act juridic legal, fiind încheiate cu acordul și consimțământul părților, fără a avea pretenții referitor la suma expusă a fi achitată și indicată în contract, la momentul consemnării notariale.

35. Totodată, instanța de apel a stabilit că, contractele de vânzare-cumpărare, autentificate de către notarul public Ala Panteleev, înregistrate cu numerele 8432, 8431, 8430, 8429, încheiate la data de 11 noiembrie 2015, nu întrunesc condițiile nulității invocate de reclamant. Or, actele juridice analizate corespund noțiunii de act juridic, conțin în sine elementele actului juridic, la fel exprimă voința de a încheia actul juridic civil la condițiile acceptate de ambele părți contractante, având drept scop crearea, modificarea ori stingerea unor raporturi civile, iar autorii actului juridic civil și-au manifestat voința exteriorizată, consemnând în fața notarului actele juridice în cauză, declarând că prețul convenit a fost integral achitat.

36. La acest capitol, instanța de apel a conchis că nu s-au constatat temeiuri de admitere a acțiunii.

37. Instanța de apel a reținut că, reclamantii în acțiunea depusă, de fapt pretind că suma indicată în contractele de vânzare-cumpărare nu ar fi fost achitată în cuantumul indicat în contract, însă asemenea pretenție nu duce la nulitatea clauzei contractuale privind prețul contractului convenit, semnat de către părți în prezența notarului și declarat în prezența acestuia că ar fi fost achitat până la consemnare, dar ar putea prezenta un temei de apariție a unui alt litigiu de executare a obligațiilor în cazul în care s-ar fi prezentat probe de neexecutare a acestuia, însă asemenea cerință nu formează obiect al litigiului dat.

38. Instanța de apel a subliniat că ambele părți au acceptat de a include în contractele încheiate, în cap. III, pct. 3.1 următoarea sintagmă: „eu vânzătorul, vând partea socială pe care o dețin în Întreprinderea Mixtă Moldo-Română „Dro Izoterom” SRL, aport în numerar și declar, totodată că am primit de la „cumpărător” contravaloarea părții sociale în mărime de... Euro, plătiți de către „cumpărător” „vânzătorului” până la momentul semnării contractului” (f.d. 17, verso vol. I), astfel de mențiuni fiind indicate în toate contractele încheiate și anexate la materialele dosarului. Prin urmare, lipsesc temeiuri de a constata că actele juridice au fost încheiate fără consimțământ și fără cauză în situația în care vânzătorul părților sociale a acceptat încheierea contractului cu indicarea tuturor clauzelor convenite, cu determinarea bunului înstrăinat și a valorii acestuia, consemnând că sumele au fost achitate integral.

39. De altfel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată și care depășește limitele pretențiilor formulate, invocarea instanței de fond la motivarea hotărârii a prevederilor art. 370 din Codul civil precum că, contractele au fost încheiate de către reprezentantul părților contractante Gheorghe Chiriac, fără ca acesta să dispună de împuterniciri și a acționat în detrimentul reprezentanților reclamantii, abuziv, din propria inițiativă. Or, conform art. 240 alin. (3) în coroborare cu art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant. Instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.

40. Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind greșită soluția emisă de instanța de fond, care a depășit limitele judecării cauzei, constatând că actele juridice au fost emise cu depășirea împuternicirilor reprezentantului reclamantilor Gheorghe Chiriac.

41. Mai mult, instanța de fond a aplicat prevederile art. 370 și art. 332 din Codul civil (în redacția din 01 martie 2019), pe când contractele, au fost încheiate la 11 noiembrie 2015, la caz, fiind aplicabile normele expuse în Codul civil în redacția de până la 01 martie 2019.

42. La fel, sub aspectul legalității hotărârii atacate cu apel, instanța de apel a reținut că instanța de fond nici nu era în drept să constate nulitatea absolută a actelor juridice expuse judecării pe motivul încheierii acestora cu depășirea împuternicirilor art. 249 din Codul civil (în redacția din 2003) analogic celui

aplicat de instanță art. 370 din Codul civil (în redacția din 01 martie 2019). Or, în asemenea caz, eventual doar partea actului juridic ar putea invoca temeuri de nulitate relativă, de exemplu în temeiul art. 226 din Codul civil (în redacția din 2003), însă asemenea acțiune nu a fost formulată, iar instanța de judecată, în mod categoric nu o putea invoca din oficiu, ca fiind nulitate relativă, depășind astfel limitele judecării cauzei.

43. De asemenea, instanța ierarhic inferioară a constatat că prima instanță eronat a stabilit că reclamanții nu au eliberat împuterniciri reprezentantului Gheorghe Chiriac pentru micșorarea prețului părților sociale, ultimul acționând dolosiv, cu viclenie, asumându-și împuterniciri care nu au fost date prin procură de reprezentării reclamanți, în așa mod atentînd la dreptul de proprietate a reclamanților. Or, reieșind din conținutul contractelor de vânzare-cumpărare a părții sociale, a procurilor, dar și din cererea de chemare în judecată, reiese că Gheorghe Chiriac nu a micșorat prețul părților sociale înstrăinate, nu și-a asumat în plus nici o împuternicire comparativ cu cele indicate în procuri. Totodată, deși reclamanții au invocat că nu sunt de acord cu faptul că în contractele de vânzare-cumpărare semnate de către reprezentant a fost indicat că „prețul deja s-a achitat până la semnarea contractelor”, această operațiune nu se încadrează în situația de „micșorare a prețului”, fapt eronat și arbitrar constatat de către instanța de fond. Prin urmare, instanța de fond, nu a avut un temei legal pentru aplicarea art. 370 din Codul civil, prin coroborare cu art. 332 din Codul civil, ambele în redacția 01 martie 2019 și să declare nulitatea contractelor de vânzare-cumpărare semnate la 11 noiembrie 2015 de către Gheorghe Chiriac cu titlu de reprezentant a SRL „Izoterom”, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban, Dumitru Matei și SA „Marsat”.

44. La 02 noiembrie 2021, SRL „Dro Marsat”, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu a depus cerere privind emiterea unei decizii suplimentare pe marginea solicitării de încasare în mod solidar din contul pârâților a taxei de stat achitată la examinarea apelului (f.d.230-234, Vol.II).

45. Prin decizia suplimentară din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a încasat în mod solidar de la SC „Izoterm” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei în beneficiul SRL „Dro Marsat” cheltuielile de judecată în sumă de 37500 de lei (f.d. 243, 244-247, vol. II).

46. La 08 februarie 2022, SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au declarat recurs împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți și a deciziei suplimentare din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziilor contestate cu încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 18-33, vol. III).

47. În motivarea recursului, recurenții au reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată, invocând suplimentar că, instanța de apel eronat a motivat netemeinicia acțiunii pe motiv că reclamanții ar fi solicitat recunoașterea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare. Or, de

facto, prin cererea de chemare în judecată au solicitat recunoașterea nulității absolute a clauzei contractuale expusă în cap. III „Prețul Contractului, a contractelor nominalizate, în care se menționează că contravaloarea părții sociale, a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat”, ceea ce este o simulație, fiind dubios și nu vine decât să creeze imaginea unui fapt inexistent, și prin urmare contravine legii.

48. Recurenții au subliniat că, și-au exprimat cu bună credință consimțământul de a încheia contractele de vânzare-cumpărare și l-au demonstrat prin transmiterea bunului vândut cumpărătorului, însă instanța de apel nu s-a expus în ce privește vicierea consimțământului cumpărătorului cu referire la producerea de efecte juridice prin transmiterea banilor vânzătorului, referindu-se pe scurt că dovada plății constituie doar clauza contestată cu nulitate, ignorând toate celelalte probe care contrazic acest fapt, inclusiv declarațiile reprezentanților SA „Marsat”, care recunosc că plata nu s-a efectuat în condițiile expuse în contracte. Faptul dat denotă examinarea tendențioasă a cauzei în beneficiul apelanților.

49. În opinia recurenților este relevant faptul că reprezentanții SA „Marsat” și SRL „Dro Marsat” au declarat că prețul în sine nu a reprezentat motivul încheierii contractelor. Mai mult, aceștia au declarat că plățile în genere au fost efectuate în baza altor contracte neautentificate, încheiate între aceleași părți la 28 iulie 2015 și 07 august 2015, iar faptul că sumele indicate în contractele de vânzare-cumpărare autentificate sunt mai mari decât sumele care de facto au fost achitate pentru părțile sociale nu poate constitui temei al litigiului. Astfel, apelanții au comunicat că plățile efectuate anterior încheierii contractelor autentice din 11 noiembrie 2015 de fapt au fost făcute în baza contractelor din 28 iulie 2015 și 07 august 2015, iar plăți pe contractele de vânzare-cumpărare autentice nici nu urmau să fie. Altfel spus, a fost încheiat un act juridic cu intenția de a ascunde alt act juridic, adică actul juridic simulat, prevăzut de art. 221 din Codul civil (redacția veche).

50. Prin urmare, mențiunea privind efectuarea obligației de plată a prețului de cumpărător până la încheierea actului juridic, nu este una valabilă, iar clauza contractuală din contractele de vânzare-cumpărare a părții sociale, menționate mai sus este lipsită de cauză și lovită de nulitate absolută, necăutând că clauza dată a fost prescrisă și consemnată în prezența notarului, de către reprezentantul Gheorghe Chiriac.

51. În concluzie, recurenții au criticat deciziile adoptate de instanța de apel, invocând că nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, dar s-a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a admis favoruri în scutirea apelanților SRL „Marsat”, SRL „Dro Marsat” de plata taxei de stat, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei și ca urmare s-a emis o decizie vădit ilegală privind dispunerea încasării în mod solidar de la SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei în beneficiul

SRL „Dro Marsat” a cheltuielilor de judecată în sumă de 37500 de lei, fiind încălcate drepturile garantate de art. 26 din Codul de procedură civilă.

52. La 25 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre posibilitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 51, vol. III).

53. La 01 aprilie 2022, SRL „Dro Marsat” și Gheorghe Chiriac, reprezentați de avocatul Grigore Postovanu au depus referință, prin care au solicitat declararea inadmisibilă a recursului (f.d. 65-68, 69, vol. III).

54. Prin referința depusă la 23 mai 2022, SA „Marsat”, reprezentată de avocatul Natalia Lepilov a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți și a deciziei suplimentare din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d.80-82, vol. III).

55. Prin încheierea din 27 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat admisibil recursul declarat de SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 și a deciziei suplimentare din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, și transmis Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinat în fond (f.d.89, vol. III).

56. Însă, prin prisma art.13 alin. (5¹) al Legii nr.64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (*introdus prin LP224 din 31.07.24, MO3161-363/16.08.24 art.569; în vigoare 16.08.24*), prezenta cauză va fi examinată în ordine de recurs în complet de 3 judecători, de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor, modificat prin încheierea Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție din 05 septembrie 2024.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

57. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

58. Art. XI alin. (1) și (3) din din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

Din sensul normei de drept enunțate, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

59. Respectiv recursul declarat de SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestora. Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursurile se vor examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestora, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

Astfel, la momentul depunerii și examinării prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

60. Art.13 alin. (5¹) al Legii nr.64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (*introdus prin LP224 din 31.07.24, MO3161-363/16.08.24 art.569; în vigoare 16.08.24*):

„(5¹) Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componentă, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

61. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

62. Art. 431 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

60. Art. 432 alin.(1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

61. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărîrii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărîre.”

62. Art. 373 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.”

63. Art.444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

64. Art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept:

- a) să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs;”

65. Art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.”

66. Art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.”

67. Art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă:

„ (1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.”

68. Art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.”

69. Art. 180 alin.(1)-(5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Măsura anterioară de asigurare a acțiunii poate fi anulată la cererea pârîtului de către instanța care a ordonat măsura de asigurare ori de instanța în a cărei procedură se află cauza.

(2) Anularea măsurii anterioare de asigurare a acțiunii se soluționează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor repetată însă nu împiedică examinarea problemei. Încheierea judecătorească privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii poate fi atacată cu recurs. Recursul împotriva încheierii de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii sau de substituire a unei forme de asigurare cu o alta suspendă executarea încheierii. (2¹) Anularea măsurilor de asigurare a acțiunii se dispune de instanța de judecată odată cu pronunțarea asupra fondului printr-o hotărîre de respingere a acțiunii. Reglementările referitoare la caracterul definitiv al actului judecătoresc prin care se soluționează fondul sînt aplicabile integral și asupra prevederilor referitoare la măsurile de asigurare.

(3) În cazul respingerii acțiunii, măsurile anterioare de asigurare a acțiunii se mențin pînă cînd hotărîrea judecătorească devine definitivă. În cazul admiterii acțiunii, măsurile anterioare de asigurare își păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătorești.

(3¹) În cazul încetării procedurii de executare în conformitate cu prevederile art.83 alin.(1) lit.d) și e) din [Codul de executare](#), instanța de judecată care a emis documentul executoriu, la cererea părții interesate, dispune printr-o încheiere imediat executorie anularea măsurilor de asigurare a acțiunii. În cazurile prevăzute la art.83 alin.(1) lit.a)–c), f) și g) din [Codul de executare](#), anularea măsurilor de asigurare este dispusă de executorul judecătoresc prin încheiere.

(4) Despre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, instanța înștiințează, după caz, organul care înregistrează bunul sau dreptul asupra lui.

(5) Măsurile de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului care a fost vîndut/transmis în contul achitării datoriei, în modul și condițiile stabilite de [Codul de executare](#), se anulează de către instanța de judecată concomitent cu confirmarea vînzării/transmiterii acestuia.”

70. Art. 7 alin.(1) din Codul civil (în redacția din 01.03.2019):

„(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de

stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.”

71. Art. 8 alin. (1), (2) lit. a) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„(1) Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

(2) Drepturile și obligațiile civile apar:

a) din contracte și din alte acte juridice;”

72. Art. 9 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„(1) Persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.”

73. Art. 195 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.”

74. Art. 196 alin.(1)-(4) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„(1) Actul juridic unilateral este manifestarea de voință a unei singure părți. Actul juridic unilateral poate da naștere la obligații pentru terți numai în cazurile prevăzute de lege.

(2) Actului juridic unilateral se aplică în modul corespunzător dispozițiile privind obligațiile și contractele dacă aceasta nu contravine legii sau caracterului unilateral al actului juridic.

(3) Actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți.

(4) Actul juridic multilateral este manifestarea de voință a trei sau a mai multe părți.”

75. Art. 197 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„(1) Act juridic cu titlu gratuit este actul prin care se procură unei părți un folos patrimonial fără a se urmări obținerea în schimb a unui alt folos patrimonial.

(2) Act juridic cu titlu oneros este actul prin care se procură unei părți un folos patrimonial pentru obținerea în schimb a unui alt folos patrimonial.”

76. Art. 199 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019):

„(1) Consimțămînt este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

(2) Consimțămîntul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernămînt, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.”

77. Art. 200 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția de pînă la 01.03.2019):

„(1) Manifestarea de voință care trebuie recepționată de cealaltă parte produce efecte în momentul în care parvine acesteia, indiferent de faptul dacă a luat sau nu cunoștință de conținutul ei.

(2) Manifestarea de voință nu produce efecte în cazul în care celeilalte părți i-a parvenit anterior sau îi parvine în același timp o declarație de retractare.”

78. Art. 201 din Codul civil (în redacția de pînă la 01.03.2019):

„ Actul juridic se consideră neîncheiat în cazul în care esența consimțământului nu poate fi determinată cu certitudine nici din exprimarea exteriorizată și nici din alte circumstanțe ale încheierii sale.”

79. Art. 220 alin. (1)-(3) din Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019):

„ (1) Actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel.

(2) Actul juridic sau clauza care contravin ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.

(3) Nulitatea clauzei nu atrage nulitatea întregului act juridic dacă se poate presupune că acesta ar fi fost încheiat și în lipsa clauzei declarate nulă.”

80. Art.221 alin. (2) din Codul civil (redacția de pînă la 01.03.2019):

„ (2) Actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul. Referitor la actul juridic avut în vedere de părți se aplică regulile respective.”

81. Art. 226 Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019):

„ În cazul în care atribuțiile persoanei privind încheierea actului juridic sînt limitate prin contract, iar împuternicirile organului persoanei juridice – prin actul de constituire, în comparație cu cele stipulate prin mandat, lege sau cu cele deduse din circumstanțele în care se încheie actul juridic, acesta, încheiat fără respectarea limitelor impuse, poate fi declarat nul numai în cazul în care se demonstrează că cealaltă parte a știut sau trebuia să știe despre limitări”

82. Art. 240 Cod civil (în redacție de pînă la 01.03.2019):

„Actul juridic se consideră încheiat sub condiție rezolutorie dacă realizarea condiției atrage desființarea actului juridic și restabilirea situației existente pînă la încheierea lui.”

83. Art. 334 alin. (1)-(5) din Codul civil modernizat:

„(1) Actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.

(2) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune este prevăzută expres de dispoziția legală încălcată (nulitatea expresă).

(3) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative ce nu prevede expres sancțiunea nulității sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziției legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală).

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică în măsura în care dispoziția legală încălcată nu stabilește o altă consecință a încălcării sale decât nulitatea actului juridic sau a clauzei.

(5) Încălcarea dispoziției imperative a actului normativ subordonat legii poate fi invocată ca temei de nulitate a actului juridic doar în măsura în care dispoziția respectivă întrunește cerințele art. 1 alin. (2) și ale art. 4.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

84. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, conchide că recurenții s-au conformat dispozițiilor art. 434 din Codul de procedură civilă, indicat la pct.58, și au depus în termen recursul la 08 februarie 2022. Or, decizia din 05 octombrie 2021 și decizia suplimentară din 30 noiembrie 2021 ale Curții de Apel Bălți au fost expediate părților prin intermediul oficiului poștal la 06 decembrie 2021 (f.d. 248, vol. II), fiind recepționate de către reprezentantul recurenților avocatul Sandu Stela la 09 decembrie 2021.

85. Având în vedere dispozițiile art.441 și 444 din Codul de procedură civilă, în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurenților, au fost expuse cu suficientă claritate pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. De altfel, participanții au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, niciun participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale.

86. Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și referințe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

87. Recurenții au invocat drept temei de recurs prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b), c), alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare până la data de 01 septembrie 2023.

88. Relevând prevederile art. 445 alin. (1) lit. a), art. 432 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă în vigoare până la data de 01 septembrie 2023, respectiv pornind de la faptul că în sistemul legislației procesuale, instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestuia în sensul formulat prin acțiune, după caz, concretizat de către partea reclamantă, instanța de recurs subliniază că se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferirii unui răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, dacă a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate (a se vedea, în contrast, *Lebedinschi vs Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 35 – 36; *Nichifor vs Moldova*, 20 septembrie 2016,

parag. 29 – 31).

89. Inițial, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că pentru a verifica legalitatea deciziilor contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecății.

90. Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că, la 11 noiembrie 2015 între SRL „Izoterom”, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat contractul de vânzare – cumpărare, prin care vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 48,8452 % din capitalul social al Întreprinderii Mixte Moldo-Române „DRO Izoterom” SRL, cu sediul str. XXXXXX, or. XXXXXX, la prețul de cumpărare în mărime de 191674,25 de euro. Contractul sus menționat a fost înregistrat cu nr. 8432 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

91. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la 20 noiembrie 2015, iar conform contractului, în cap. III „Prețul contractului”, se menționează faptul că, contravaloarea părții sociale în sumă de 191674,25 de euro a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat.

92. La 11 noiembrie 2015 între SRL „Debitare” în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat un contract de vânzare - cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 4,7143 % din capitalul social al Întreprinderii Mixte Moldo-Române „DRO Izoterom” SRL, cu sediul str. XXXXXX, or. XXXXXX, la prețul de cumpărare în mărime de 18500 de euro. Contractul sus menționat a fost înregistrat cu nr. 8431 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

93. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 20 noiembrie 2015. Conform contractului, în cap. III „Prețul contractului”, se menționează faptul că, contravaloarea părții sociale în sumă de 18500 de euro a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat.

94. Tot la 11 noiembrie 2015 între Valeriu Ceban, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat un contract de vânzare - cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 6,0749 % din capitalul social al Întreprinderii Mixte Moldo-Române „DRO Izoterom” SRL, cu sediul str. XXXXXX, or. XXXXXX, la prețul de cumpărare în mărime de

389770,58 lei. Contractul sus menționat a fost înregistrat cu nr. 8430 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

95. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 20 noiembrie 2015. Conform contractului, în cap. III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 389770,58 de lei a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat.

96. La 11 noiembrie 2015 între Dumitru Matei, în calitate de vânzător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac și SA „Marsat”, în calitate de cumpărător, reprezentat prin procură de către Gheorghe Chiriac, a fost încheiat un contract de vânzare - cumpărare, prin care cumpărătorul a cumpărat partea socială integrală în mărime de 11,9771 % din capitalul social al Întreprinderii Mixte Moldo-Române „DRO Izoterom” SRL, cu sediul str. XXXXXX, or. XXXXXX, la prețul de cumpărare în mărime de 47000 de euro. Contractul sus menționat a fost înregistrat cu nr. 8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Panteleev.

97. Dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 20 noiembrie 2015. Conform contractului, în cap. III „Prețul contractului”, se menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat.

98. Prin acțiunea înaintată SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au solicitat:

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului – care prevede că contravaloarea părții sociale, în sumă de 191674,25 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Izoterom” și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8432 la notarul public Ala Panteleev și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul SRL „Izoterom” a sumei restante de 168243 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 113257,5 euro;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului – care prevede că contravaloarea părții sociale, în sumă de 18500 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Debitare” și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8431 la notarul public Ala Panteleev și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul SRL „Debitare” a sumei restante de 18500 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 12453,79 de euro;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului - care menționează că contravaloarea părții sociale, în sumă 389770,58 de lei au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între Valeriu Ceban și SA „Marsat”, înregistrat la 11 noiembrie 2015 sub nr. 8430 la notarul public Ala Pantelev și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban a sumei restante în mărime de 283416,22 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 190789,44 de lei;

- recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului, care prevede că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro au fost achitați de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr.8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban a sumei restante în mărime de 47000 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 31639,37 de euro.

99. La 04 septembrie 2019, SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu au depus cerere de corectarea a erorii admise în cererea de chemare în judecată, indicând corect „Recunoașterea nulității clauzei contractuale cap. III prețul contractului - care prevede că contravaloarea părții sociale, în sumă de 47000 de euro a fost achitată de cumpărător până la momentul semnării contractului menționat, din Contractul de vânzare – cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev și încasarea din contul SA „Marsat” în beneficiul lui Dumitru Matei a sumei restante în mărime de 47000 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 31639,37 de euro (f.d.91, vol. I).

100. Judecătoria Drochia, sediul Glodeni, judecând cauza în fond, prin hotărârea din 16 noiembrie 2020 a admis parțial acțiunea.

A declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Izoterom” și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8432 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev.

A declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între SRL „Debitare” și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8431 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev.

A declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între Valeriu Ceban și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8430 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev.

A declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, încheiat între Dumitru Matei și SA „Marsat”, înregistrat sub nr. 8429 din 11 noiembrie 2015 la notarul public Ala Pantelev.

A menționat că hotărârea servește temei pentru intentarea procedurilor de aducere a părților în poziție inițială.

A încasat de la SA „Marsat”, în beneficiul SRL „Izoterm” cheltuielile judiciare în sumă de 50000 de lei.

A încasat de la SA „Marsat”, în beneficiul lui Dumitru Matei cheltuielile judiciare în sumă de 25000 de lei.

A încasat de la SA „Marsat” în beneficiul lui Valeriu Ceban cheltuielile judiciare în sumă de 14226 de lei.

A încasat de la SA „Marsat” în beneficiul SRL „Debitare” cheltuielile judiciare în sumă de 18337,36 de lei.

În rest, a respins acțiunea (f.d. 18, 56-63, vol. II).

101. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate cu apel, prin decizia din 05 octombrie 2021, a admis apelul declarat SRL „Dro Marsat” și SA „Marsat”, reprezentate de avocatul Grigore Postovanu, a casat integral hotărârea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, pronunțând o hotărâre nouă de respingere a acțiunii. A anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea din 13 august 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni (f.d.219, 220-229, vol. II).

102. Prin decizia suplimentară din 30 noiembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a încasat în mod solidar de la SC „Izoterm” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei în beneficiul SRL „Dro Marsat” cheltuielile de judecată în sumă de 37500 de lei (f.d. 243, 244-247, vol. II).

103. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel, din motivele ce succed.

104. La acest capitol, instanța de recurs consideră relevantă remarca instanței de apel că, contractele de vânzare-cumpărare, autentificate de către notarul public Ala Pantelev, înregistrate cu numerele 8432, 8431, 8430, 8429, au fost încheiate la 11 noiembrie 2015, prin urmare, reieșind din prevederile art. 7 din Codul civil, în coroborare cu Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil nr. 1125-XV din 13 iunie 2002, litigiul urmează a fi soluționat prin prisma normelor Codului civil de până la modernizarea operată la 01.03.2019, în condițiile în care raportul juridic între părțile litigioase a luat naștere până la data intrării în vigoare a noii legi.

105. Așadar, invocând dispozițiile art. 8 alin. (1), (2) lit. a), art. 9 alin. (1), art. 195, 196, 197, 199, 200 alin. (1), (2), art. 201 din Codul civil în redacția până la 01 martie 2019, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra temeiniciei concluziei instanței de apel că, contractele sus menționate și analizate conțin în sine elementele unui act juridic legal, fiind încheiate cu acordul și consimțământul părților, fără a avea pretenții referitor

la suma expusă a fi achitată și indicată în contract, la momentul consemnării notariale.

106. Drept urmare, nu pot fi reținute ca fondate argumentele recurențelor precum că contractele de vânzare-cumpărare, autentificate de către notarul public Ala Panteleev, înregistrate cu numerele 8432, 8431, 8430, 8429 și încheiate la 11 noiembrie 2015, întrunesc condițiile nulității invocate de reclamant. Or, actele juridice enunțate corespund noțiunii de act juridic, conțin în sine elementele actului juridic, la fel exprimă voința de a încheia actul juridic civil la condițiile acceptate de ambele părți contractante, având drept scop crearea, modificarea ori stingerea unor raporturi civile, iar autorii actului juridic civil și-au manifestat voința exteriorizată, consemnând în fața notarului actele juridice în cauză, declarând că prețul convenit a fost integral achitat.

107. Mai mult, instanța de recurs apreciază ca fiind just și raționamentul instanței de apel precum că nu constituie temei de admitere a pretenției acțiunii privind recunoașterea nulității absolute a clauzei contractuale legate de achitarea prețului indicat în contract și încasarea sumei restante, așa cum pretind reclamantii că suma indicată în contractele de vânzare-cumpărare nu ar fi fost achitată în cuantumul indicat în contract, având în vedere faptul că asemenea pretenție nu duce la nulitatea clauzei contractuale privind prețul contractului convenit, semnat de către părți în prezența notarului și declarat în prezența acestuia că ar fi fost achitat până la consemnare, dar ar putea prezenta un temei de apariție a unui alt litigiu de executare a obligațiilor în cazul în care s-ar fi prezentat probe de neexecutare a acestei clauze, însă o asemenea cerință nu formează obiectul litigiului dat.

108. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, ambele părți au acceptat de a include în contractele încheiate, în cap. III, pct. 3.1 „eu vânzătorul, vând partea socială pe care o dețin în Întreprinderea Mixtă Moldo-Română „Dro Izoterom” SRL, aport în numerar și declar, totodată că am primit de la „cumpărător” contravaloarea părții sociale în mărime de... Euro, plătiți de către „cumpărător” „vânzătorului” până la momentul semnării contractului” (f.d. 17, verso, vol. I), astfel de mențiuni fiind indicate în toate contractele încheiate și anexate la materialele dosarului.

109. La acest capitol, instanța de recurs reiterează că, lipsesc temeiuri de a constata că actele juridice au fost încheiate fără consimțământ și fără cauză în situația în care vânzătorul părților sociale a acceptat încheierea contractului cu indicarea tuturor clauzelor convenite, cu determinarea bunului înstrăinat și a valorii acestuia, consemnând că sumele au fost achitate integral.

110. De asemenea, instanța de apel corect a criticat concluzia instanței de fond, care în motivarea hotărârii a făcut trimitere la prevederile art. 370 din

Codul civil în redacția de după 01.03.2019 (*încheierea actului juridic fără împuterniciri de reprezentare*), statuând că contractele au fost încheiate de către reprezentantul părților contractante - Gheorghe Chiriac fără ca acesta să dispună de împuterniciri la micșorarea prețului părților sociale și a acționat în detrimentul reprezentanților reclamânți, abuziv, din propria inițiativă.

111. Așa fiind, prin prisma art. 240 alin. (3) în coroborare cu art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de apel corect a concluzionat faptul că, instanța de fond a depășit limitele judecării cauzei, constatând că, actele juridice au fost emise cu depășirea împuternicirilor reprezentantului reclamânților Gheorghe Chiriac, odată ce asemenea cerință nu a fost formulată. Iar, încheierea actului juridic fără împuterniciri de reprezentare în conformitatea art. 240 Cod civil (în redacție de până la 01.03.2019) analogic art. 370 Cod civil (în redacția de după 01.03.2019) constituie temei de nulitate relativă a actului juridic (în conformitatea art. 226 Cod civil în redacția de până la 01.03.2019), care poate fi invocată doar de partea actului juridic, nu și de instanța de judecată, din oficiu.

112. De altfel, instanța de fond greșit a constatat că, reclamânții nu au eliberat împuterniciri reprezentantului Gheorghe Chiriac în vederea micșorării prețului părților sociale și că ultimul a acționat dolosiv, cu viclenie, asumându-și împuterniciri, care nu au fost date prin procuri de reprezentanții reclamânți. Or, reieșind din conținutul contractelor de vânzare-cumpărare a părților sociale, dar și din acțiunea înaintată, care raportate la conținutul procurilor eliberate de SRL „Izotrom”, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei lui Chiriac Gheorghe (în vederea încheierii contractelor), nu rezultă că Gheorghe Chiriac ar fi micșorat prețul părților sociale înstrăinate, care să fi fost determinat de vânzători; el nu și-a asumat în plus nicio împuternicire (altele decât cele indicate în procuri).

113. În acest sens, eronat au fost aplicate de instanța de fond prevederile art. 370 în coroborare cu art. 332 din Codul civil modernizat, declarând nulitatea contractelor de vânzare-cumpărare semnate la 11 noiembrie 2015 de către Gheorghe Chiriac cu titlu de reprezentant a SRL „Izotrom”, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban, Dumitru Matei și SA „Marsat”.

114. Pe această cale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că este corect raționamentul instanței de apel referitor la faptul că instanța de fond, la motivarea poziției sale privind aplicarea art. 334 din Codul civil modernizat, urma să indice în mod expres cărei legi contravine actul juridic sau încheierea actelor juridice respective, adică a contractelor de vânzare-cumpărare a părții sociale încheiate între SRL „Izotrom” și SA „Marsat” (nr.8432), SRL „Debitare” și SA „Marsat” (nr.8431), Valeriu Ceban și SA „Marsat” (nr.8430), Dumitru Matei și SA „Marsat” (nr.8429) la 11 noiembrie 2015, astfel încât să fie incident temeiul nulității absolute – act

juridic care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri (art. 220 Cod civil în redacția de până la 01.03.2019 sau echivalentul acestuia – art. 334 Cod civil în redacția de după 01.03.2019).

115. Totodată, la argumentul recurenților precum că instanța de apel în motivarea deciziei contestate nu a analizat aplicarea la caz a prevederilor art.221 alin. (2) din Codul civil (în vigoare la data semnării contractelor de vânzare-cumpărare contestate), ce ține de actul juridic simulat, dar a verificat doar legalitatea și temeinicia hotărârii prime instanțe, instanța de recurs notează că asemenea circumstanțe nu au fost invocate de către apelanți la etapa examinării cauzei în ordine de apel. Or, recurenții în calitatea lor de reclamanți nu au contestat hotărârea primei instanțe în contextul în care aceasta nu a analizat și nu a dat apreciere legalității actului juridic prin prisma prevederilor art.221 alin. (2) din Codul civil (redacția de până la 01.03.2019), astfel încât și fie verificată legalitatea și temeinicia hotărârii și în baza acestui argument.

116. Prin urmare, în condițiile enunțate, instanța de recurs conchide că instanța ierarhic inferioară, în conformitate cu art.118 în coroborare cu art. 373 din Codul de procedură civilă, corect a examinat cauza sub aspectul valabilității actului juridic.

117. Cu atât mai mult, reieșind din prevederile art. 221 alin. (2) Cod civil în redacția de până la 01.03.2019, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul. Iar, faptul că recurenții, care și-au dat acordul la înstrăinarea cotei sale părți, au avut în vedere altceva decât ceea ce s-a realizat, nu s-a demonstrat. De altfel, nici nu s-a invocat și nici nu s-a arătat de către recurenții/reclamanți care ar fi acel contract secret, pe care contractele de vânzare-cumpărare (*care sânt obiect de examinare în speță*), l-ar ascunde. La rândul său, argumentul invocat în susținerea simulației contractelor de vânzare-cumpărare, și anume că contravaloarea părții sociale vândute nu ar fi fost achitată în mărime integrală, la fel că unul și același reprezentant a acționat din numele și a vânzătorilor, dar și a cumpărătorului, în lipsa unor dovezi convingătoare privind inexistența unui alt act juridic (ascuns) – nu atestă existența simulației contractelor în litigiu.

118. Subsecvent, pornind de la faptul că, instanța de apel a constatat netemeinicia acțiunii înaintate de către SC „Izoterom” SRL, SRL „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de apel justificat, prin prisma art. 180 din Codul de procedură civilă, a dispus anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea din 13 august 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni pe bunurile mobile și imobile ce-i aparțin SA „Marsat” și SRL „Dro Marsat” în valoarea mărimii acțiunii în suma estimativă de 4865000 de lei.

119. La caz, nu pot fi reținute nici criticile recurenților în privința deciziei suplimentare precum că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, dar a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată în partea încasării în mod solidar a cheltuielilor de judecată, în condițiile în care s-a constatat că la judecarea cauzei în ordine de apel SRL „Dro Marsat” a avut câștig de cauză, fiind casată hotărârea din 16 noiembrie 2021 Judecătoria Drochia, sediul Glodeni și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

120. Prin urmare, în temeiul art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța de apel întemeiat a dispus încasarea în mod solidar din contul intimaților a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat achitată de SRL „Dro Marsat” la depunerea apelului în mărime de 37500 de lei, confirmată prin ordinul de plată a taxei de stat.

121. Alte argumente invocate de recurenți, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează pe circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța ierarhic inferioară, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

122. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art. 432 alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

123. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție având în vedere că recurenții au invocat temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Bălți în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

124. Mai mult, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, instanța de apel a creat participanților la proces condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6§1 CEDO. Curtea Europeană, potrivit jurisprudenței sale constante remarcă că,

hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

125. Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

126. Coroborând circumstanțele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel.

127. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a), alin.(3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Izoterom” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei, reprezentați de avocatul Veaceslav Lupacescu.

Menține decizia din 05 octombrie 2021 și decizia suplimentară din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, adoptate în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Izoterom” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Debitare”, Valeriu Ceban și Dumitru Matei împotriva Societății pe Acțiuni „Marsat” și Societății cu Răspundere Limitată „Dro Marsat”, intervenienți accesorii Gheorghe Chiriac și notarul public Ala Panteleev cu privire la recunoașterea nulității absolute a clauzei contractuale, încasarea prețului restant, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă